

Анісімов Д.О.

викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна

ВИЗНАННЯ ПРОТИПРАВНОГО ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ КОРУПЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: ЗА ЧИ ПРОТИ

На сьогоднішній день перелік кримінальних правопорушень які відносяться до корупційних та пов'язаних з корупцією чітко регламентується Кримінальним кодексом України (далі – КК України).

Так, зокрема, відповідно примітки до ст. 45 КК України передбачено, що корупційними кримінальними правопорушеннями відповідно до КК України вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також кримінальні правопорушення, передбачені статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368-369-2 КК України. Кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, відповідно до КК України вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 366-2, 366-3 КК України [1].

03 листопада 2015 року Законом України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» № 743-VIII було доповнено КК України ст. 369-3 «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань». Не звертаючи увагу на відносно молодий вік цієї кримінально-правової норми, до неї законодавцем тричі вносились зміни. Це, зокрема, Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації» від 18 лютого 2016 року № 1019-VIII, Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» від 20 грудня 2016 року № 1791-VIII та Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних справ» від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII. Однак, не дивлячись на це, проблем, щодо застосування ст. 369-3 КК України менше не стало. На цьому вже не раз ми зосереджували увагу наукової спільно у циклі публікацій, які стосуються проблемних та актуальних питань вдосконалення ст. 369-3 КК України [2], [3], [4].

Разом із тим, не враховуючи, що відповідно до ч. 2 ст. 8 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних

спортивних змагань» від 03 листопада 2015 року № 743-VIII протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань – це маніпулювання спортивним змаганням, тобто умисне вчинення корупційного правопорушення, спрямованого на некоректні зміни ходу спортивного змагання чи його результату шляхом повного або часткового виключення непередбачуваного характеру змагань і досягнення наперед визначеного їх наслідку, з метою отримання будь-якої неправомірної переваги для себе або для інших [5], законодавець не поспішив віднести ст. 369-3 КК України до переліку корупційних. Хоча того вимагала і назва Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» від 03 листопада 2015 року № 743-VIII, і ст. 8 Конвенції Організації Об'єднаних Націй «Проти транснаціональної організованої злочинності» від 15 листопада 2000 року (995_789), відповідно якої ст. 369-3 КК України має всі необхідні ознаки корупційного кримінального правопорушення (предмет кримінального правопорушення неправомірна вигода, може вчинятися шляхом активного та пасивного підкупу, характеризується умисною формою вини, може вчинятися спеціальним суб'єктом та передбачає кримінальну відповідальність) [6, с. 17].

Однак, 04 березня 2020 року законодавцем було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» № 524-IX відповідно якого ст. 369-3 КК України було віднесено до корупційних кримінальних правопорушень. Проте, в подальшому ст. 45 КК України була повернута до попередньої редакції регламентованої Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII зі змінами відповідно до Закону України «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»» від 03 грудня 2019 року № 321-IX. В результаті чого, ст. 369-3 КК України втратила статус корупційного кримінального правопорушення.

Підсумовуючи вищевикладене, та враховуючи те, що ст. 369-3 КК України відповідає ознакам корупційного кримінального правопорушення, вважаємо, що остання повинна бути знову передбачена у переліку корупційних кримінальних правопорушень ст. 45 КК України.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 03.11.2015 № 743-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 26.11.2021).
2. Анісімов Д.О. Об'єкт протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань. 2020. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. 2020. С. 198-201.

3. Анісімов Д.О. Об'єктивна сторона складу протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 312-317.

4. Анісімов Д.О. Суб'єкт протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 1. С. 233-237.

5. Про запобігання впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційних правопорушень : Закон України від 03.11.2015 № 743-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-19> (дата звернення: 26.11.2021).

6. Анісімов Д.О. Щодо визнання протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційним злочином. *Напрями реформування кримінальної юстиції в Україні* : матеріали науково-практичного семінару (м. Львів, Львівський державний університет внутрішніх справ, 22 травня 2020 р.). Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. С. 14-18.

Бочковий Олексій Васильович

завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

СОЦІАЛЬНА ВІДКРИТІСТЬ У МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРОТИДІЮ КОРУПЦІЇ ТА ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Корупція нерозривно пов'язана з організованою злочинністю. Часто організовані групи чи злочинні організації використовують корупцію для прикриття своєї злочинної діяльності або щоб уникнути покарання. Та й самі корупціонери інколи об'єднуються для маскуванню своєї протиправної діяльності, формуючи при цьому злочинні групи.

Більше того, неефективна протидія корупції в державі сприяє поширенню організованої злочинності за рахунок розширення можливостей для злочинного промислу та уникнення відповідальності. Крім того, неконтрольований ріст корупції в державі сприяє отриманню державних посад, які мають значний вплив на протидію злочинності, особами зі сфери впливу організованих злочинних груп та організацій.

Загалом, корупція має багато проявів та всі вони по різному впливають на суспільство. Єдине, що об'єднує такий вплив, то це його негативний характер.

Разом з тим, сама по собі корупція є лише симптомом «хвороби», причини якої у неефективному державному управлінні. У даному аспекті простежується корисність корупції для України, адже вона показує сфери, які найбільш уражені та потребують реагування у вигляді коригування державної політики, або ж є необхідність «хірургічного» втручання у вигляді ліквідації